

౧౭౨౬

౧

జి శు త ర గ తి

క. ధ. లు.

జి. శు. త. ర. గ. తి.

ప్రొ. ర.

౧౧/౫/౧౯

16 MAY 1909

ప్రొ. ర. పద్ధతి ననుసరించి శిక్షణ పూర్వం తాలూకా

వీరవరం స్కూలు మాస్టరు

శృంగారకవి వెంకట్రామయ్యచే

నామయబడినవి.

మ ద రా సు.

టి. సి. యం. మొదలియార్ వలన

ప్రకటింపబడియె.

1909

మె 1 అగా.

శిశుతరగతి కథలు.

ఆవు, పెద్దపులి.

ఒక అడవిలో ఒక పులి ఉండెను. అది ఆకలితో తిను
 కనుపడగా దానికొక ఆవు కనబడినది. అట్లు కనుపడగా నే
 పులి తినగలిగెను ఆవుమీదకు గడిచెను. ఆరేణపు ఎడమలో నడుచు
 డనుగాని పులిచింపి తినకమానదని నిశ్చయపఱచుకొని యిట్లని
 యు. అయ్యా నేనుయీమధ్య నే యినిశాను. నాదూడ పాలకు
 ఏడ్చుచుండును. నేను వెళ్ళి పాలించి యిష్టజేవచ్చెదను. స్వామి
 పాక్షి నామాటనమ్ముము. నాకు పిల్లవిమ్మనెను. అమాటలు పులి
 చిని నన్ని పోయిరమ్ము. అనిపంపెను. అంతట ఆవు పగు న్నకొ
 నిపోయి గూడకు కడుపునిండి పోల్చి తోచి పశువులకు గూడ
 నొప్పగించి పుల్లవద్దకు వచ్చెను. అప్పుడే అది ఆవునమ్మకముగ
 కు సంతోషించి దానినిజంపక దియికో విచించెను. ఆవు అ
 లిని మెచ్చుకొనుచు యింటికిఁబోయెను.

సత్యమువలన మేలు కలుగును.

పాట - ఇంద్రుస్తాని, ఆగి.

ప్రలాద పులికిమేత కానిప్పడే.

పురనుచు నేడ్చు బిడ్డ నాకరింపుడీ

వజ్రాల గీని నెట్లు విడిచి పోయెను

దీక్షేయగూడఁగట్లు శాశి దక్షి

కాటకపు సాగిగాన నెట్లు పోయెడి

కాట మూలి సోకగీని నను గురి గడి

కాకి, సెమలి.

కాకి నిమలినిచి తానట్లు ఎందుకొప్పుడు పరదాని
ముచ్చటపడి ఊడిపడిపోయిన దానియొకలు ఏరితచ్చుకొని ఆ
నగోడి కంటించుకొని కులుకుచుండెను. సెమలి అదిని పట్టి
నానగోడికలు ముక్కలతో ఊడబీకి తిరిమి పెసినవి. కాకి
గానియాపము మాతోపోవుటనుజూచి సెమలిః జేరిన లేకున్న
ఎంగుట నడు జేరి లేక కాకి చాలావిచారింపెను.

తనకు లేని వేదములు వేరు గూడెను.

పాట.

ఎంగుల బీదలను చూచును ఈజగం లోపలనే

1. కాకి లన్ని చూసినా కాకు సేయమండె.

కాకి యొకతో నను | బ్రాహ్మణుడైతెలి.

2. నన్ను చూడలండె లేక | యన్ను నన్నులాంపివోలి.

కన్నెర కపోయె గాక | గన్నురూపు మూడిపోయె.

నక్క, కొంగ.

నక్క కొంగను ఎగతాళి చేయవలెనని తనయింటికి
కొం నకుండ్లెచ్చెను. కొంగ ర గానే ఒక పల్లెములో పాలు
బోసిదానిముత్యులబట్టెను కొంగ పాలుగొక్కడైనను తనముకు
గోడిల్పలేక పోయెను. నక్క నాలుకతో చప్పరించెను.
నక్కచేసిన మోముకని పట్టి మోము మాటలాడక మును
నక్కను తన ఇంటికి వింగునకు రమ్మనెను. నక్క నండ్ల
లో కొంగ ఇంటికి వచ్చెను. అప్పుడ కొంగ నన్ను నిము
షిక్కిరిసాడైన యొక కూజాలో చిన్న చిన్న చేపన్ను
నక్కను తినుమనెను. నక్క తనముగతి కూజాలో పట్టిన
తనలేక నిన్ను చెను. కొంగ తన నిత పాటి ముక్కుతో

నీని చేసుకున్నాను పాద చుక్కల నీరే.

ఇంకను మోసముల మువ్వల నా నేన న న.

పాట.

ఎది నేను నేది నీను । ఈపట్లనింక నేని

చేసినోన్న చేపముక్కు । లోన్నలపులిందమన్న ।

కన్న గూలిలమో । కన్న ను నామానివట ॥

2. పొం పొం పొం పొం పొం । పొం పొం పొం పొం పొం ।

భం పడినయ్యల నేను । భం పొం పొం పొం పొం పొం । ఎది

తోడేలు, మేకపిల్ల.

కేకతోడేలు నీమృత్యులకు మేకపిల్లలకు అ
స్పృహ అక్కడకి తోడేలును వచ్చినా. అంతలో తోడేలు మే
కపిల్లను తినవలెననుకొని నేమన్నా చన్న నీమృత్యులకు మన్నా
వా? చాడ. నిన్నేమిచేపచనోయని చెడరించను. నేకీ)ంది
వెళ్ళన ననుకొనున్నాను. మీరుపైవైపుననుకొనున్నా
రు. నేనెప్పుడు మీరుకులపగలను అని మేకపిల్లచెప్పను. ఆనూ
కీవిని తోడేలు నీవు ఆలుసెలక్రింక వన్నతిట్టి నాపట్ల. అని
నీవు తగ నాయనెను. నేనుమీరకి కలల కలలు. ఆలుసెలక్రిం
కట్ల నేను విమ్మ నేనుతిట్టలను అని మేకపిల్లచెప్పను. నీవు
కానుంకీ నీతండ్రి గాని నీతల్లి గాని నీటగూడదని చాచి
ని తినిపోయను.

గట్టులు లేని నేనును మేకపిల్ల ఇంకను నీ చేతి
గరు.

పాట.

ఎది నానా మేన నానా నాను । పొం పొం పొం

పొం పొం పొం పొం పొం । చంక గాని కలల కలలు ।

మంగువైపు నీమృత్యు । చంక కీళ్ళ నీళ్ళ నీళ్ళ లేక ॥

. ధామణిలో గూడగ నెలల దాననైన నేనిద్రుల .

కాటునెలలకింపటని . నన్నయ్యయెట్లుతిట్టియుంగ . నేమి .

అత్యాశలకుక్క .

1 కుక్క ఆకిలి గొని తిరిగి తిరిగి ఒక మాంసపుము
క్కిను గంపాగించుకొనెను. అముక్క మజియేమక్కియైనవల
గుకొని పోవు నేమోయని భయపడి యింటికిగరు నుకొనివచ్చు
చుండను. దారిలో నొక వంకనదాటవలసివచ్చెను. అసీశ్యో
శ్రుతినుచు ఇంకొక కుక్కయనుకొని దానితోటనన్న
మాంసమును కానుపుచ్చుకోవలసని శిశ్యులొకరి గవి కను. అ
తిట నోటిలో ముక్క శిశ్యులొకరిపోయెను. కుక్కయును క
న పించలేక. అంగువలన మక్కి ఆదినమంతయు చిండిలేక
గారించినది.

తననున్నదానితో బృష్టశిండి ఉండవలెను. కాని అ
శ్యావపడరాగ.

పాట.

1. ఈనూశయేలయ్యెను . నామని . కీయాశయేలయ్యెను .

ఈనూశయేలయ్యె నిట్లుండెనావారితి .

2. ఇంకొక్క కుక్కని యాసిటిలోనుమికి .

ంకిం. గేకెని శ్వాసములేదాయె .

3. నన్నదా శోద్యోప్తి . నొంపకపై పచ్చు .

అన్నికాచితనన్న . నన్నని యూడెను .

నూమిడిపండు.

కామలవారితిల్లి మరణకౌంమంగ . మామిడిపండు
లనని నున్నది . దానితోడ . అయన పండ్లు తప్ప
నామిడి నే ఆమిడి పోయెను. మూతిల్లిలోరిగి యుట్లు

ఇది ద్వైతవిధి పండితుల నకుఁ గా వాచ్యమగును
 పండ్లు చేయుచు గాఢాభ్యాసము వ్రాద్దములలోఁ బ్రతిరోజు ఆమె
 మనస్సునకు దృష్టికలుపునది రాక్షసలోకంబున. అప్రకార
 మే రాయలవారు చేయుచుండిరి. అందుగతి తెనాలి రామలింగుడు
 విని తనదెల్ల తల్లిదండ్రులను విప్పించియు బ్రాహ్మణులను కనముం
 డికిఁ దిప్పి కొనిపోయి గరిటెకాల్చి వాతలు పెట్టెను. వారు
 రాయల వారిలోఁ గన్గొనఁ జేసిరి. రాయల వారు రామలింగునిం
 దిలిపించి యిరుయ్యేముని యుడిగిరి. గూతల్లి వాతలోఁ గముల బ్రాహ్మ
 పడి ఆబాధ నివారించుటకు వాతలు వేయువన్నది. నేను వాని
 ను వేయకముందఁ బ్రాసాదించినది. ఇది ఆత్మకు స్పృహచేయుట
 కు దుష్టచేసనిది రామలింగుడు చెప్పెను. అందువలన రా
 మలింగునిని పండ్లు.

పాట.

ఇదియేమాకనుఁగొనుగా ఎకనామంబు ౩౧

1. ఆరియేమాకాని | అందఱిఁబిడి |

కరుగుకొల్పి కలలంకార వాతలు పెట్ట నిది |

2. దుష్టాచార | దుష్టచారబోతి |

మబ్బిల్ల వాతాల్పన | రామలింగుఁ దిది |

వాతలోఁ గముడే | నాతల్లిచాప

మరేసితిని | నేమనచి ౩౨ |

నక్క, ద్రాక్షపండు.

ఇది నక్క ఆకలిచేత మిక్కిలిబాధపడ మరచి వచ్చి
 దుష్టమున్న ద్రాక్ష చెట్టును జూచెను. మాడఁగా నే నం
 దుష్టమువచ్చి దగ్గరికుఁబోయి పండ్లు తినవలెనని ప్రేక్షించినా
 కాని నా గుత్తుకున్నందున గానికాపండ్లు తినినవికా

వు. అంతట కనుక పుట్టి యీ పండ్లలో ఇవి తిన్న హామ్యం.
నాపండ్లు పురిసిపోవును. అని వానిని నింపించుచు తాను వచ్చిన
గారి నే పోయెను.

దమ్ముల తమకు దొరకని వస్తువులను నిందింతురు.

పాట - ఇందీమాస్వామి ఆది.

1. దా) క్షుధంకు తీపటంచుఁ దలంపవచ్చునా ।
భక్షణంబు నేయనాకుఁ । పనికి వచ్చునా ।
2. పైని తేనెమాచియిట్లు । భ్రమముచుంటివి ।
లోనిసారి మెఱుంగఁ కంసో లోఁచుంటిని ।
3. ఎఱురనెఱర నందవండె । వరసయ్యెను ।
పొగులవలసి వచ్చెనిక । బుద్ధివచ్చెను ।

సిల్లి పాలు.

రాయలవారి గొకిప్పడు తక్కువటణములో నున్న గుంటి
టికి ఒక పిల్లిపిల్లను, దానికి పాలుపోసి పెంచుటకు ఒక ఆవును
చ్చే మేము తీసుకొని రమ్మన్నప్పడీ పిల్లలను నెండుని శిశువును
అంచును ఆవుపాలుపోసి పిల్లికూనను పెంచిచుండిరి. రామలింగ
గఁడును తన పిల్లికూనకు వేడివేడిపాలు పట్టెను. దానియూతి నెగ
కొలి ఆది ముదలు చాల్లొన పాలు ముంగుంకినను త్రాగికి నూ
రియుగాఁ పోవుచుండెను. ఆపాలు అతఁడే కుఖముగాతా
చుండెను. ఆటగెల్ల లయినతర్వాత రాయలవారు పిల్లి
నన్నింటిని తెప్పించెను. అపిల్లిపిల్ల లన్నిటిలోను రామలింగ
లిపిల్ల చాలా చిక్కియన్నది. దీనికేమికారణ మని రాజు
పాలు చూచిన మాత్రాన నిది దూరముగా పోవుచున్న
కి పారిష్టములేదు. వేరేవిచేయనని యతఁడు చెప్పెను.
టలు విని రాయల వారు పిల్లికి పారిష్టము ఉండదాయని :

శ్రీకృష్ణ పాలు త్రేవ్విచి అపిల్లియందుర డెట్టింకెను. అదియు ను
ముగా పారిపోయినది. అప్పుడు రామలింగ (డు చేసిన కుతి) ము
నికి నిశ్చలమైనప్పుడు ను.

పాట - ఇందూస్తాని అని.

1. పాలు ద్రావదోవయూని । గాలెనయ్యయో ।
ఏలనన్ను గాని కీని । పాలని దెనయో॥
2. జాలెయూలికడపాల । నీలకడపై నే ।
కాలకాలం బోకయింపడ । గిరిసిపట్టెనే? ।
3. ఏలవాని గంగనున్న । నింతిరాగ గా ।
చాలుచాలు నాని నేని । శరణ లేక గా॥

రాజు, ఏడుచేపలు.

ఒక గానము ఏడుగల కొడ కులు. వారు ఏటికి బోయి
ఏడ చేపలు తెచ్చి యింపడ డెట్టిరి. అంగలో ఒక చేప గుండ్డినది
కాదు. చేసా! చేసా! కీ వెంగ కండ్లలే? గబ్బుగాలువచ్చినది.
గుబ్బా! గుబ్బా! ఎంగకుచాలువచ్చితివే? ఆవు మేసినదికాదు.
ఆవా! ఆవా! ఎంగకు మేసినావు కావే? పశువులవాడు మేపినా
డ కాడు. పశువులవాడా! పశువులవాడా! ఎంగకు మేపినా
వు కావురా? అవ్వయ్యవ్వడెట్టలేను. అవ్వా! అవ్వా! ఎంగకుయ్యవ్వ
డెట్టలేనే? పిల్లవాడ దేచ్చచున్నాడు. పిల్లవాడా! పిల్లవాడా
ఎంగకు ఏచ్చచున్నావురా? చీమకుట్టినది. చీమా! చీమా!
మకుట్టినావే? నాకన్నములో పేలు డెట్టిన నేనుకుట్టినా! అనెను

పాట-బేహాగ్, ఏక.

- చగ యిదీగొ చూడరా । ఏపులది దొరికెరా ।
దాపునను జేరరాగ । దిరికి నిచ్చవాడరా
ఎంతిహొంతికారిరా । ఎంతి ఎంతి పడ నురా ।
చింతాకంతింక కన్ను । కొంతిజేసి చూడెరా॥

3. వీటమునిగి తేలెరా । ఆటూడసా రా ।

నోటితోడ నెగనుబట్టి । చీమువొంది యుండెరా ।

పేరు మరచిన ఈగ.

ఇక యీగ తన కీరు ముజచి తేదిర సిద్ధపృష్ఠకు వచ్చి నాపేరు కౌన్పునుని యడిగెను. ఆమె నాకు తెలియ నానా డాకు నడగమనెను. అతఁడు నాకు తెలియ. నాచేతి గొడ్డలిన డామనెను. అగొడ్డలి నేన నతోకే మ్రాసు నడగమనెను. ఆ మ్రాసు తనకైనన్న పకులనక గమనెను. అడగిలు మేముతా శరీర నడగమనెను. అగొడ్డలి మాలానంగ చేప నక గమనెను. ఆచేపలును మమ్ముఁ ఁ పల్లవాంజ్ఞ నడగమనెను. ఆపల్లెవాని నడగగా చేపలవంగ వంటలక్కినిక గమనిరి. వంటలక్కిన డగగా భోజనము చేయురా నడగ గన్నది. రా నక గగా నాకుఁజెనెను. నేనెక్కడు గొట్టము నక గమనియెను. గొట్టమునడగగా అది ఈ ఈ ఈ యని చెప్పెను. అప్పు తన పేరు ఈగ యని తెలిసి సంగోషించి యింటికి బోయెను.

పాట.

వీరూ శలియును । నాపేరు ।

ఏలామఱచిపోతి నెవరు నలుగైరి ।

1. పెద్దమ్మనడిగితిని । దాని । గొడ్డనగతి । ని । గొడ్డలిన
2. కౌన్పులనడిగితిని । కైని । పట్టలనకాతి । పాట్టులనడిగి

10754

